



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quod unius conversi peccatoris esse videtur, hoc est totius universi
negotium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

Quò longius differs, difficultatem difficilior tolles.

In 1. parte, For. 2. Heb. 4.

Si ordinatis ad salutem mediis non uteris, Mediatore Christo abuteris.

In 2. parte, Sabbato post Quinquagesimam.

Quantò te ipsum negligis quasi non es, cum cæteris periturus, tantò te Christus doluit præ cæteris perituris.

In 2. parte, For. 5. Heb. 1. Quadragesima.

Sedentem in cælo Christum, & inde nobis loquentem non audire, pe-

riculosius est, quam dum in terris loqueretur.

Sic dignum est cælum nostris desideriis, ut nisi cælum desideres, cælo sis indignus.

In 2. parte, For. 5. & 6. Ascensionis Domini.

Revocanti hominem Deo ab errore viæ suæ, non oblequi, peius est quam primò vocantem ne erraret, non lequi.

In 2. parte in fine, ubi de statibus, considerat. 4. Et vide in die Pentecostæ, de peccata in Spiritum sanctum.

DE OVE A PASTORE INVENTA SIVE DE ANIMÆ CONVERSIONE.

Et cum invenerit eam, imponit in humeros suos gaudens, & veniens domum convocat amicos & vicinos dicens illis, congratulamini mihi, quia inveni ovem qua perierat.

VERITAS PRACTICA.

Quod unius conversi peccatoris esse videtur, hoc est totius universi negotium.

RATIO EST, Quia hoc est totius universi negotium, quod toti universo bene vel male vertitur.

Sed quod unius conversi peccatoris esse videtur negotium, toti universo bene vel male vertitur.

Ergo & totius est universi negotium; qua sane consideratio ponderosa est & frugifera, sive ut nobis cum gratia, sive ut aliis vacemus convertendis.

I. PUNCTUM.

QUID est quod de Christo scripsit Apostolus, *Instaurata omnia qua in cælis & qua sunt in ipso?* An pro aliis etiam creaturis Christus & non pro solo venit homine? An erat aliquid instaurandum in cæteris sicut in humana natura? Nunquid cælo,

nunquid elementis quidquam Christus contulit, quod ante non haberent?

Responderi primò posset, per cælum, Angelos; & per terram, homines hic intelligi, quos inter, à Christo Domino sunt instaurata omnia, quia simul in unâ beatitudinem conveniunt, & ut ait S. Gregorius, *illuc humiliati homines ceciderunt, unde Apostata Angeli superbiendo ceciderunt.* Secundo, quidam interpretantur in Christo sic instaurata omnia, ut quæcunq; in cælis & in terra sparsim creata sunt bona naturæ & gratiæ, simul in Christo collecta sint & velut recapitulata; sic enim D. Hieronymus ex Græca voce loquitur, quasi Christus esset compendium & summa quædam rerum omnium, quæ vel in cælis vel in terra spectantur, quæ vel in Angelis, in hominibus, & in cæteris creaturis insigniores apparent. Ille unus Angelorum intelligentiam, Patriarcharum hominum sanctitatem, folis & arborum splendorem, aeris suavitatem, aquarum abundantiam, & terræ fecunditatem, nobiliori quodam modo complectitur. *Primo-genitus omnis creatura, non solum qui sit primus & excellentissimus inter creaturas, sed qui omnium*

Lib. 3.
Mor. c. 31

Coloss.

Ibid.

omnium excellentiam primus ipse & præcipuus sic participet, ut in ipso condita sint universa in caelis & in terra, visibilia & invisibilia, sive throni, sive dominationes, sive principatus sive potestates, omnia per ipsum & in ipso creata sunt, & ipse est ante omnes, & omnia in ipso constant. Sic idem fusiè Apostolus,

Tertiò denique, quod propositæ nobis Parabolæ practica quæ Veritati videtur opportunus, sic alij explicant instaurata per Christum omnia, quæ in caelis & in terra sunt, quatenus scilicet beneficio Redemptoris Christi convertuntur peccatores atque in gratiam cum Deo redeunt; quæ in conversione, quæ in reditu tantum inest boni, tam longè lateque patet eius virtus ac momentum, ut in rerum omnium universitatem redundet, si quæ ad cælum & ad terram unjversim spectet, quod convertantur peccatores, atque illius vera conversio non sit tantum illius conversi peccatoris negotium sed totius unjversis.

Quod certe si perpendere peccatores, & qui peccatoribus revocandis impenduntur, intelligeret acrius, quale sit illud opus converti peccatores, quod ad omnes qui cælum terramque incolunt spectare dicitur. Quamobrem in hac ponderanda veritate non sit transeursum legendum aut audiendum quod proponitur, sed alto quietoque animo sigillatim revoluendum, quæ sit illud verum, quàm momentosum, & expellendo peccato efficax.

Ac primò quid elarius, quam quod prima propositione præmittitur, id esse totius unjversi negotium, quod toti unjverso bene vel male vertitur, prout videlicet bonum vel malum exitum sortietur: prout verè vel falsò peccator convertetur. Sic Adamo imperatorem seu potius veritum illud opus circa scientiæ boni & mali arborem, opus erat & negotium totius humani generis, quia inde ut paruit, primogenius omnium hominum status pendebat: atque ex consequenti, Christi opus Salvatoris, opus & negotium unjversale fuit. Quin & ipsa Virgo Deipara, sapienter à Divo Bernardo prædicatur, *Negotium seculorum & terra medium*, iuxta illud Prophetæ de Domino Iesu, *operatus est salutem in medio terra. Ad illam enim*, inquit sanctus Abbas, *sicut ad medium, sicut ad arcem Dei, sicut ad rerum causam, sicut ad negotium seculorum respiciunt, & qui in caelo habitant, & qui in inferno, & qui nos præcesserunt, & nos qui sumus, & qui sequentur. & nati natorum & qui nascentur ab illa.*

Hayneusue Pars tertia,

li. Illi qui sunt in caelo ut resarciantur, & qui in inferno ut eripiantur; qui præcesserunt, ut Prophetæ fideles inveniantur: qui sequuntur, ut glorificentur. Eò beatam te dicunt omnes generationes, genitrix Dei, Domina mundi Regina cæli, omnes inquam, generationes quæ omnibus vitam & gloriam genuisti. In te enim Angeli letitiam, Iusti gratiam, peccatores veniam inveniunt in æternum. Meritò in te respiciunt oculi totius creatura quia in te & per te & de te benigna manus omnipotentis quidquid creaverat, recreavit.

Quæ quidem sancti Patris dicta sic omnia referenda fuerunt, non modo quia nostram valde illustrant propositionem, sed quia veritatis præxiæ & finem valde conciliant: Sic enim peccator intelliges, quantum illi debeas à quæ Salvatore habes, & ad quam Salvatore offenso confugas. Hæc enim illa Mulier quæ tanta sedulitate perditam quærit diachmam, id est, animam, ut si Pastoris offensi opera non adesset, nunquam illa decisset: ut fusiè alibi suis locis infra designatis.

II. PUNCTUM.

SED quod unius conversi peccatoris videtur esse negotium, sic toti unjverso bene vel male vertitur, ut prout verè an falsò convertus peccator fuerit, bene vel male sit toti unjverso.

Primò, licet Deus sit supra rerum omnium universitatem, & ad eius declarandam sublimitatem expressè dicatur homini: *si peccaveris, quid ei noceris? & si multiplicata fuerint iniquitates tua, quid facies contra eum? Porro si iuste egeris, quid donabis ei? aut quid de manu tua accipiet? Homini qui similis tui est noceris impietas tua, & filium hominis adjuvabis iustitia tua:* Tamen ita unjversalis est & tam vera propositio ut ipsum Deum comprehendat, ut ipsi Deo bene vel male sit à peccatore converso vel non converso, quantum dici fas est suo modo, bene vel malè à creaturis esse Deo. Sic autem dici fas est, quatenus sua ipse lucra vel damna vale estimare, quæ ab illis dantur obsequia vel negantur, vel quæ ab ipso Deo conferuntur hominibus aut recusantur beneficia.

Sic expressè sanctus Hieronymus, *Salus creatura lucrum est Creatoris. SUUM deputat quod nostrum est*, inquit D. Augustinus Contemplare paulò attentius quantum inter sit discriminis inter animam Deo gratam vel infensam: inter sponsam Christi vel adulteram; inter beatam vel damnatam; inter charitatis seu gratiæ

K

decur

Serm. 2.
in die
Pentec.

Soloff.

In. c. 15.
1er.

decus internum, vel peccati turpitudinem; inter æternas laudes à Beatis decantandas, vel sempiternas blasphemias à damnatis evomendas. Hoc est, quo non modo bonum vel malum Dei dignoscitur, sed quale quantumque sit bonum vel malum hoc, evidenter declaratur. Nonne propterea malum culpæ quantumvis leve sit, malo pœnæ quantumcunque gravi gravius esse decernitur, quia malum culpæ malum est Creatoris; malum autem pœnæ malum est creaturæ? *Utrum malum apperuit in oculis eius, & aperiatum est,* inquit Propheta. Quid quod etiam constanter asseritur Christo suam mortem non tam fuisse gravem, quam vel unum peccatum, quia scilicet peccato Deus offenditur, quem cum pluris faceret Christus, quàm corpus suum, magis proinde dolebat eius offensa quàm sui corporis. *Pater major me est.* Vide in Passione Domini.

Is. 59.

Ioan. 14.

Ps. 29.

Hom. 34. in Evan.

In secreta Vigil. Assumpt.

Hom. 20.

columbas, sic peccatum Angelos, quorum etiam custodiam reddis inefficacem. in Ps. 33.

Res item agitur Animatum purgatorii, quibus peccatores aut omnino non suffragantur, aut minus valida sunt eorum suffragia. quæ peccati veneno sunt infecta. *Non exaudiam,* dicit Is. 1. Dominus.

Ad singulos præterea spectat homines unius domus, unius civitatis, unius regni, & unius Ecclesiæ: sic enim unus aut alter innocens & probatæ vitæ divinam lenit justitiam, ne ceteros puniat peccatores; sic vel unius peccato sæpe fit, ut multi pereant, & eandem peccati temporalem luant pœnam. Nonne si vel decem Sodomis fuissent iusti, reliquis Dominus pepercisset? *Recessit ab eis omne præsidium,* dicebat Josue de Amorrhæis, quod de uno Jobo quidam interpretantur, qui dum ibi viveret, suorum erat præsidium; dum è vita excessit, tum recessit ab eis omne præsidium. Nonne propter unum Achan qui vel unum peccavit, sexcentis milibus à Deo dicitur. *non ero ultra vobiscum, donec conteratis eum qui huius sceleris reus est.* Nonne & propter peccantium multitudinem sæpe puniuntur peccatores, quibus esset condonatum, si pauciores fuissent? *sanguis sanguinem tetigit,* ait Propheta, de peccatis simul junctis, *propter hoc lugebit terra, & infirmabitur omnis qui habitas in ea.* Osee 4.

Nunquid ad universam verò spectat Ecclesiam quæ unum corpus in Christo efficit, nullum ut sit membrum eius inutile, nullum onerosum, & nullum pestilens, qualis est peccator non conversus? Nunquid & hæreticis & infidelibus obstat, quo se minus Ecclesiæ Christoque aggregent, cum Christianos vident peccatores? *Per vos blasphematur nomen Dei inter gentes. O religionis probum & scandalum!* Rom. 2.

Quin & ipsis damnatis pejus cedit à quovis peccatore, quibus in culpa & pœna pares habere non est pœnæ solatium, sed augmentum. Unde ille sepultus in inferno sibi timens dicebat de fratribus, *ne & ipsi veniant in hunc locum tormentorum.* Luc. 16.

Addo & rationis expertibus creaturis tanti conducere peccatoris conversionem, quanti dicuntur gaudij vel gemitus sensum habere, quando scilicet probis aut improbis se vivunt; quod refertur illud Apostoli: *Vanitati creatura subjecta est, non volens, sed propter eum qui subiecit eam in spe, quia & ipsa creatura liberabitur à servitute corruptionis in libertatem gloria filiorum Dei: scimus enim quod omnis creatura ingemiscit &* Rom. 8.

pavim-

parturit adhuc, Id est, perinde ac si dolores parturientis sentiret, sic factum edit & fructum qui servire debet his qui Deo minus servant quam ipsa inanimata creatura. Unde & Sapiens de offenso a peccatis Deo, *armabit creaturam ad ultionem inimicorum & pugnabit cum illo orbis terrarum contra insecutos.*

Dici & posset de illis præcipue creaturis que nutriendo servant homini, transeuntque quodammodo in ipsius substantiam, quem nutriunt quod ita felices aut infelices evadunt, prout ille homo beatus aut miser fuerit. Unde quantum capaces nativi sunt appetitus, tantum profecto appeterent bonis ac beatis inservire, refugerentque peccatores, sicut de manna dicitur, quod semper bonis esse scapulum, malis autem insipidum & nauseosum. *Creatura enim tibi factori deserviens, ait Salomon, aut quisquis est Sipientia libri author, exarsit in cornentum adversus injustos & lenior sit ad benefaciendum pro his qui in te confidunt.* Propter hoc & tunc in omnia transfigurata, omnium nutriti gratia sua deserviebat, ad voluntatem eorum qui a te desiderabant: ut scirent filij tui quos dilexisti Domine, quoniam non nativitate fructus pascunt homines, sed sermo tuus hos qui in te crediderunt, conservat.

Videsne creaturam in nutriendis hominibus non tam naturæ quam gratiæ quandam habuisse rationem, ut his potissimum sese profundere ret quos non natura sed gratia commendaret; unde satis est evidens, quantum suam referre indicet, quod vel homo non peccet, vel à peccato quam primum respiciat.

Intelligite hæc qui obliviscimini Deum, ne quando rapiat, & non sit qui eripiat; quid enim pro peccatore statet, qui contra omnia peccando stetit?

III. PUNCTUM.

Quod unius igitur conversi peccatoris esse videtur, hoc est totius universi negotium. Res rerum omnium in eo agitur, res est Dei, res est Christi, res est Desparæ Virginis, res Angelorum res animarum Purgatorij, res cunctorum viventium, res uno verbo est universæ creaturæ, quæ bonitatem quandam aut malitiam contrahit, prout bonis aut malis hominibus servit. Sicut enim bonis bona sunt omnia, sic malis mala fiunt, non ex se, sed ex malo malorum hominum usu. *Quam multi de altari accipiunt, inquit S. Augustinus, & moriuntur & accipiendo moriuntur; unde dicit Apostolus, iudicium sibi manducat & bibit. Nonne buccella Dominica venenifera fuit Iudæ? nempe illam cum accepit, inimicus in eum intravit, non quia malum accepit, sed quia bonum male*

malus accepit. Quasi diceret, non res sed rei usus malus fuit: res quidem omnis bona est, sed rei malus fit usus ab utente. Quid autem rei bonæ magis advenit, quam ut in malum degeneret malo utentis usu?

Si buccella illa Dominica capax esset appetitus nonne appeteret vel Iudam cui datur, esse conversum: vel non illi per verso dari; Nonne negotium convertendi Iudæ censeretur & illius buccellæ negotium, quo sensu dici posset huius appetitum, huius esse negotiū: sic planè de cæteris universi rebus circa quosvis peccatores, quantum illæ possent, appeterent, vel non servire peccatori, vel non esse peccatorem cui servirēt, quia cum sint bonæ, nolent esse malæ, nolent in malum verti usum: atque hoc ne ipsis unquam accidat, est earum negotium; & hoc est negotium quod agitur, cum de convertendo agitur peccatore. *Nescierunt* ait Plaltes de peccatoribus, *neque intellexerunt, in tenebris ambulanti, movebuntur omnia fundamenta terra.* Quidquid rerum ubiq; est ab imo terræ fundo, propterea movebitur, tanquam si res agatur suat, cum peccator non movetur de suo miserando statu.

Quæ si dicta sunt de inanimata creatura, quantum magis de rationali, quantum magis de cælesti, que simul omnes conveniunt velut in rem suam, & rem communem omnibus, quando agitur de conversione peccatoris. *Ecce caelum & cæli caelorum, his liceat uti scripturæ verbis, abyssus & universa terra, & quæ in eis sunt, in conspectu illius commovebuntur, montes simul & colles & fundamenta terra cum conspexerit illa Deus, tremore concutientur, & in his omnibus insensatum est cor,* Nempe cor peccatoris qui non movetur ut respiciat, & cujus præcipue ac præcipua res agitur in illa respicientia. Hoc est certe mirum & stupendum!

Accidit aliquando Corinthi, ut uno peccante Christiano, cæteri non satis vehementer in illum exarserint, nec condigna peccatum multarent poena; tum vero Apostolus: *Et vos inflati estis, & non magis luctum habuistis, ut tollatur de medio vestrum qui hoc opus fecit!* Voluisset totam in luctu esse civitatem propter unum peccatorem, quia res erat omnium ut ille converteretur, & favente Deo sic converti poterat, cum videret omnes propter se commoveri. Quod & revera sic evenit, nam in luctum conversa civitate sic ille miser respuit, & tam lugubres poenitentis animi sensus induit, ut deinde ad eandem scribendum fuerit Apostolo

Sap. 5.

Sap. 16.

Psal. 49.

Tract. 26 in Ioan.

Psal. 81.

Ecc. 16.

1. Cor. 5.

2. Cor. 1.

civitatem, ut marentem hominem solarentur & erigerent, ne forte, inquit, abundantiori tristitia aborbeat, qui e juxta est: propter quod obsecro vos ut confirmetis in illum, charitatem.

If. 33.

O felix illud sæculum quo per pauci peccabant & permulti sic lugebant perpetratum peccatum ut statim expiarentur. Nunc è contra multi peccant & pauci lugent, unde & peccatum in dies crescit. Eritne vel unus hodie qui cœlum lætificare velit, qui se in cœlo prædicari appetat, & præclatè de se ab omnibus sentiri Angelis? Quid gloriosius quàm supremæ beatorum lætitiæ posse aliquid adjicere? vel quid felicius in terris posito quàm posse in cœlis sermone Angelorum celebrari; Quàm verendum ne id potius accidat quod scriptura refert, *Angeli pacis amare flebunt.* En præsto Custodes nostri expectant quid sequatur ex hoc discursu; pendet à nobis illorum fletus vel gaudium. Quis tam vecors qui cum possit tutelarem suum lætificare Angelum, malit eum contristare? An recusares petenti à te aliquid quod facile posses dare, quod illi datum etiam cederet in tuum commodum, an inquam recusares illi qui nullum officii genus in singulas pene horas recusat tibi conferre? Hoc est quod modò Angelis, hoc est quod ipsi recusas Christo, qui quod in te videt peccatum petit ut deponas, jam jam sine mora; nimis enim jam retardatum.

Quid hic dices? nullumne prorsus in te peccatum agnoscis? visne illud aliquando vel nunquam deponere? quando autem opportunus quàm petente Christo, quàm spectantibus Angelis quid sis facturus? Nec dicas esse quid levius quàm ut multum propterea movearis, nam tantò est propterea facilius dare quod petitur, & tantò probrosius si negetur. Neque verò etiam deterrere si quid est gravius, nam in dies ingravescit, & magis inde semper deterrere, tantoque periculosior est dilatio, quantò peccatum gravius.

Ac tandem ut cum divo Gregorio parabolam explanante concludamus: *Ecce, inquit, jam lapsi sumus, stare nequaquam valuimus, in pravis nostris desideriis jacemus; sed qui nos condidit reos, expectat adhuc & provocat ut surgamus. Sinum suæ pietatis aperit, nosque ad se recipere per poenitentiam quatit; sed poenitentiam agere dignam non possumus, nisi modum quoque poenitentia cognoscamus. Poenitentiam quippe agere est & perpetrata mala plangere, & plangenda*

non perpetrare. Nam qui sic alia deplorat, ut tamen alia committat, adhuc poenitentiam agere aut dissimulat aut ignorat. Quid enim prodest si peccata quis luxuria defleat, & tamen adhuc avaritia & sibus anhelat? aut quid prodest si iræ culpas jam lugeat, & tamen adhuc invidia facibus tabescat? Sed minus est valde quod dicimus, ut qui peccata deplorat, ploranda minime committat. & qui plangit vitia, perpetrare vitia timeat. Nam cogitandum summopere est, ut qui se illicita meminit commississe; à quibusdam etiam licitis studeat abstinere, quatenus per hoc Conditori suo satisfaciatur, ut qui commisit prohibita, sibi metipsi abscindere debeat etiam concessa, & se reprehendat in minimis, qui se meminit in maximis deliquisse.

Vide in 2. parte in Sexagesima.

Nisi verbum Dei te convertat, tu pervertes verbum Dei.

Et pro beata Virgine de qua primis duobus punctis, Vide in festo Annuntiationis.

Non tam sibi quàm nobis Christus elegit matrem.

Qui dicunt se non posse quod jubentur, non possunt id dicere sine injuria Virginis Matris.

Ex quarta porro parte conformes aliæ petendæ sunt veritates.

Qua una re potissimum à Dei cultu avocamur, eadem potius ad eum advocandi sumus.

Sabbato Hebdom. 15.

Nisi ab omni cupiditate voluntas, sicut ab omni errore intellectus verè convertatur, vix ulla est vera conversio.

Si quis corripui noluerit, hoc ipso magis est corripiendus.

Feria 2. & 4. Hebdomadæ 16.

In levi quidem cupiditate pars aliqua nostri cordis detrahitur, in gravi verò totum cor Deo perit.

Dominica 17.

Nulla nisi primaria satis esse potest cura de peccatis evitandis.

Dominica 18.

Nunquam

Nunquam magis eris tuus, quam dum totus eris Christi.

Feria 4. Hebdom. 24. ubi de hac rursus parabola consequenter ad historicam Evangelii seriem.

AD SEQUENTES QVATVOR
HEBDOMADAS.

SERMO ille Domini qui est in monte habitus exponetur, cujus initium quæ octo Beatitudines faciunt, cum sint tot Veritates practicæ quæ suam secum invehunt probationem, non aliis opus est verbis nec rationibus ad eas primò exponendas, quam illis ipsi Evangelicis, quibus usus est Dominus.

FERIA SECUNDA.
DE PRIMA BEATITVDINE,
QUÆ EST PAUPERTAS SPIRITUS.

Beati pauperes spiritu. Matth. 5.

Va vobis divitibus. Luc. 6.

RATIO EST, Quia beati sunt quorum est regnum cælorum.

Sed regnum cælorum est pauperum spiritu.

Ergo illi beati sunt: & miseri divites qui iacturam illius regni faciunt: Ac proinde paupertas divitiis præferenda, sicut Beatitudo miseriæ.

I. PUNCTUM.

VIDENS Iesus turbas, ascendit in montem. & cum sedisset, accesserunt ad eum Discipuli ejus: & aperiens os suum, docebat eos, dicens: Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cælorum.

Hinc formanda loci compositio & Christi docentis representatio quæ reliquis subserviat meditationibus; tum gratiis Domino persolutis, quod ipse ore proprio cœlestem suam doctrinam nos docere voluerit, admittere quàm revera sit cœlestis illa doctrina, & supra humanos sensus evecta, quæ Beatitudinem ponit in paupertate, & miseriam in divitiis. O cogi-

tationes divinas & humanas, quam dispares & diversas! Sic exaltantur cœli à terra.

If. 55.

Quam porro ita sit, Beatos esse pauperes, sufficiebat ad fidem, quod Christus ita diceret: sed ut tantò magis afficeremur ad illam paupertatem, quanto clarius videremus adjunctam illi esse Beatitudinem, subiecit hanc rationem; quoniam ipsorum est regnum cælorum; quasi diceret, certum est illos esse beatos quorum est regnum cælorum: at regnum cælorum est pauperum spiritu. Ergo aperta & evidens est conclusio, quod illi sunt beati, & quod amanda est paupertas sicut ipsa Beatitudo.

Hoc itaque primò est non tam probandum quàm præsupponendum, & considerandum quàm beati sint illi, quorum est regnum cælorum. Expende quantum potes cum Gratia, quale illud sit regnum, quàm fœlix, quàm diuturnum, quàm ex omni parte beatum. Oculis non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit quæ præparavit Deus. Ibi sapientiam, Ibi potentiam, Ibi bonitatem suam suis manifestat. Gaudium ipsius Dei est: ipsa est Dei beatitudo quam Beati participant. Beati qui habitant

Isaia 64.
1. Cor. 2.

Pf. 83.

K 3